

Pozivamo Vas da dođete na druženje članova i otvoreno predavanje:

u ponedjeljak, 10. veljače 2020. u 18,30 sati

**u naše prostorije u Zagrebu, Teslina ulica 13/1,
koje će održati**

Donat pl. Petricioli

pod naslovom

Izazovi marikulture u XXI stoljeću

Donat pl. Petricioli - Izazovi marikulture u XXI stoljeću

Ljudi su dugo vremena smatrali more neiscrpnim izvorom hrane. Tako se ulov morskih organizama povećavao sve do pedesetih godina prošlog stoljeća. Tome je pridonio izuzetni razvoj ribarskih brodova, mreža, Puretić bloka te „fishfindera“ – ultrazvučnog uređaja za pronalaženje plove riba. No osamdesetih godina prošlog stoljeća, iako uz stalno povećanje potrošnje, ribolov se ustalio u količini od oko stotinjak milijuna tona. Mnogi stokovi riba su prelovljeni, a neke vrste su na rubu izumiranja. Jedini izlaz iz takve situacije je uzgoj morskih organizama - akvakultura, odnosno njen morski dio, marikultura.

I marikultura kao i ribolov ima višestoljetnu tradiciju. Ljudske obalne zajednice još su prije više od dvije tisuće godina naučile ne samo sakupljati i loviti, već i uzgajati razne vrste školjkaša, malih rakova, a potom i riba. Uzgojene količine i broj vrsta koje se uzgajaju se najprije polako, potom sve više i brže povećava tako da je prije nekoliko godina količina uzgojenih morskih organizama pretekla količine ulova! U tome prednjači, naravno, Narodna Republika Kina, a tko bi drugi...

No, iako površno gledajući, marikultura predstavlja konačno rješenje za povećanu potrebu za morskim organizmima i ona ima svoja ograničenja te izazove. Uzgoj morskih organizama, naročito onaj intenzivni u kojem se u uzgajalište dodaje hrana za uzgojne organizme, ima značajni utjecaj na okoliš, mnoge marikulturene instalacije nisu ekološke već ekonomske, marikultura se svojim zauzimanjem obalnog morskog prostora natječe s turizmom i drugim djelatnostima, povećana je mogućnost prenošenja bolesti te izmjena genetskog materijala autohtonih organizama...

A gdje je „tu“ Republika Hrvatska, mlada država za koju mnogi (i ja) smatraju da je zalutala na Jadransko more? U priči o marikulturi ne stojimo baš loše – na hrvatskoj obali Jadrana podignuti su rimski vivariji, prvi pokušaji uzgoja riba na svijetu, tradicija uzgoja kamenica i dagnji je neprekinuta skoro dvije tisuće godina, 1976.

g. su naši stručnjaci prvi u svijetu uspjeli ostvariti umjetni uzgoj mlađi komarče i lubina, u osamdesetim godinama prošlog stoljeća napravljeno je najmodernije mrjestilište bijele ribe na Sredozemnom moru, prvi smo u svijetu uspješno počeli uzgajati plavoperajne tune. Ustvari, stojimo očajno: količina uzgojene ribe u Hrvatskoj je u usporedbi s uzgojem naših susjednih država zanemariva, uzgoj tuna je drastično smanjen, uzgoj školjkaša se jedva povećao, potencijalne marikulturne instalacije ostale su samo „markice“ na urbanističkim planovima, a mogući uzgoj mnogih drugih morskih organizama naša je administracija, a ponegdje i lokalna zajednica, kako bi rekao dotur Luidi iz Našega Maloga Mista - „satrala u papar“.

O svemu ovome, pričat ću iz dugotrajnog osobnog iskustva: 1983. g. sam se zamalo zaposlio u poduzeću CENMAR, prvom državnom poduzeću za uzgoj bijele ribe, od 1985. g. do 1987. g. sam radio u Laboratoriju za istraživanje i razvoj akvakulture Centra za istraživanje mora Instituta Ruđer Bošković, a od 1995. te g. do danas sudjelujem u izradi i ocjenjivanju studija za procjenu utjecaja na okoliš marikulturnih zahvata. Također, od 2003. g. sudjelujem u monitoringu, odnosno praćenju utjecaja uzgajališta na okolno more. U svom radu, kao biolog mora i profesionalni ronilac imao sam priliku boraviti u, pod i oko brojnih uzgajališta morskih organizama te pri tome snimiti brojne podvodne fotografije čiji ću izbor pokazati na ovom predavanju....

Životopis:

Ovo je moje treće predavanje u organizaciji Plemenitaškog Zbora Republike Hrvatske u prošle tri godine pa molim da se samo pročitaju dopune mom dosadašnjem životopisu. Broj mojih godina života popeo se na okruglo šezdeset, ali još uvijek sam jednako u, na i oko mora i morskih problema. A, kao znanstveni pomak u mojoj bibliografiji, dodajem da sam bio pozvan kao „key note speaker“ (hrvatski: ključni predavač) na jednoj međunarodnoj znanstvenoj konferenciji o Sredozemnom moru i da sam u koautorstvu objavio znanstveni rad o određenim aspektima funkcionalne evolucije naših otočnih gušterica. Također, intenzivno sam uključen u praćenje masovnog pomora plemenite periske, našeg najvećeg školjkaša.

Veselim se da ćemo se poslije predavanja družiti i razgovarati

Plemićki stol